

Harstad kommune
Attraktivt hele livet

Saksdokument – Harstad kommune

Saksmappenr: 2020/5135
Saksbehandler: John G. Rørnes
Arkivkode: 151

Behandles av:

Utvalg	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Økonomi-, klima- og miljøutvalget	10.11.2020	
Utvalg for helse og omsorg	11.11.2020	
Utvalg for oppvekst og kultur	09.11.2020	
ØYRIKET LOKALUTVALG	12.11.2020	
SØRBYGDA LOKALUTVALG		
RÅDET FOR PERSONER MED FUNKSJONSNEDSETTELSE	23.11.2020	
ELDRERÅDET	16.11.2020	
UNGDOMSRÅDET		
Formannskapet	17.11.2020	
Kommunestyret	03.12.2020	

BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2021-2024

Vedlegg:

- 1 Budsjett og økonomiplan 2021-2024 - Hoveddokumentet
- 2 Presentasjon_Økonomi....utvalget_27.oktober
- 3 Eiendomsskatt-fritakseiendommer
- 4 Betalingsregulativ kommunale tjenester 2021
- 5 Tilskudd og kjøp av tjenester-oversikt
- 6 Eksterne søknader om økonomisk støtte

Ingress:

Budsjett og økonomiplan 2021-2024 som legges frem til behandling inneholder årsbudsjett og økonomiplan samt målsettinger og premisser for den kommunale tjenesteproduksjonen.

Kommunedirektørens tilråkning:

- 1 Harstad kommunestyre vedtar budsjett for budsjettåret 2021:

Driftsbudsjett

Totale inntekter kr. 2 383 563 488,-

Totale utgifter kr. 2 383 563 488,-

Investeringsbudsjett

Investeringsinntekter kr. 78 708 000,-

Totalt investeringsbudsjett kr. 482 703 000,-

Utlån (formidlingslån) inkl. avdrag	kr. 54 600 000,-
Inv. i aksjer og andeler samt tilskudd	kr. 1 000 000,-
Sum finansieringsbehov	kr. 459 595 000,-
Overført fra drift og netto avsetninger	kr. 15 264 000,-
Bruk av lån	kr. 444 331 000,-
Sum finansiering	kr. 459 595 000,-

Med detaljeringsnivå slik det fremgår av

- pkt. 2.1 Bevilgningsoversikter drift
- pkt. 2.2 Bevilgning til tjenesteområdene
- pkt. 2.3 Økonomisk oversikt etter art - drift
- pkt. 2.4 Bevilgningsoversikt investering

- 2 Harstad kommunestyre vedtar økonomiplan 2021-2024, som består av drifts- og investeringsbudsjett for 2021 samt endringer i planperioden for drift og investering ihht punkt 2.5
- 3 Kommuneskatten utlignes etter maksimale satser i henhold til Stortingets vedtak.
- 4 Eiendomsskatt utskrives for 2021 jfr eiendomsskattelovens § 2 og 3A.
 - a. Eiendomsskatt utlignes i tråd med:
 - i. kommunestyresak 13/123 (omtaksering fom 2016 og bruk av formuesgrunnlag)
 - ii. kommunestyresak 15/61 (vedtekter)
 - b. Eiendomsskatten skal skrives ut i 2021 med følgende skattesats
 - i. - Bolig 3,3 ‰
 - ii. - Næring 5,5 ‰
 - c. Bunnfradrag på kr 250.000, jfr. eiendomsskattelovens § 11, 2.ledd
 - d. Eiendomsskatten forfaller til betaling ca den 20 i hver måned sammen med øvrige kommunale avgifter – jfr eiendomsskattelovens § 10.
 - e. Det gis fritak for eiendomsskatt 2021, ihht eiendomsskattelovens § 7, til Gnr og Bnr ihht vedlegg I.
- 5 Avgifter og betalingssatser vedtas i samsvar med "Priser på tjenester", vedlegg II til saken.
- 6 Låneopptak i 2021 vedtas som følger:
 - a. Til finansiering av investeringsprosjekt inntil kr. 350 000 000,-
 - b. Til videre utlån (formidlingslån-Husbanken) inntil kr. 50 000 000,-
 - c. Lånene tas opp iht. vedtatt finansstrategi i kommunestyresak 129/2018.
- 7 Det kan tas opp driftskreditt inntil kr. 60 000 000 til vilkår som framgår av inngått hovedbankavtale.
- 8 Harstad kommunestyre vedtar klimabudsjett i henhold til kapittel 2.7
- 9 Administrasjon, komiteer, råd og utvalg pålegges å innrette virksomheten i samsvar med vedtatte budsjett.
- 10 Harstad kommunestyre vedtar at det ved alle enkeltsaker som vedtas i løpet av året skal vises til konkret og realistisk økonomisk inndekning i vedtaket.
- 11 Betalingssats for oppholdstid i barnehage for full plass fastsettes i hht maksimalsats som vedtas i statsbudsjettet.

- 12 Nye søknader om økonomisk støtte fra eksterne aktører (vedlagt) avslås.
- 13 Kommunedirektøren gis fullmakt til fordeling av avsatte midler lønnsoppgjøret etter at forhandlingene er gjennomført, og endelig lønnsbudsjett for de ulike enhetene er avklart.
- 14 Kommunedirektøren gis fullmakt til omfordeling av avsatte midler til seniorpolitiske tiltak mellom enhetene.

Saksopplysninger

Kommunedirektøren legger frem forslag til Budsjett og økonomiplan 2021-2024. Budsjettforslaget bygger på statsbudsjettet, "Strategi for fortsatt økonomisk balanse", kommunens økonomiske stilling, gjeldende Budsjett og økonomiplan, politiske vedtak som gir føringer for budsjett- og økonomiplanarbeidet samt andre forhold som påvirker den økonomiske situasjonen og kommunens utfordringsbilde..

Kapittel 1 inneholder Kommunedirektørens innledning, hovedsatsinger, utviklingstrekk i befolkningen samt oppsummering og økonomiske rammebetingelser.

Kapittel 2 inneholder hovedtall i budsjettforslaget, årsverksoversikt og klimabudsjettet, samt de obligatoriske økonomiske oversiktene.

Kapittel 3 inneholder oppfølging av kommuneplanen og folkehelse.

Kapittel 4 inneholder styringssystem, spørreundersøkelser og planstrategi.

Kapittel 5 er beskrivelse av tjenesteområdenes oppfølging av kommuneplanens mål og strategier.

Konsekvensanalyse

Vurdering

Kommunedirektøren har prioritert å ha fokus på en nøktern drift for på sikt å skape en bærekraftig kommunal drift.

I tidsrommet 2012-2014 gjennomførte Harstad kommune store driftsmessige omstillinger. Sammen med høy skattevekst i kommune-Norge la dette grunnlaget for gode regnskapsresultater i perioden 2015-2018. Disse er i all hovedsak brukt til å bygge opp disposisjonsfond. Kommunen disposisjonsfond vil ved inngangen til 2020 være på om lag 300 mill. kr., inklusive tildelingen fra havbruksfondet

Harstad kommunens økonomi kjennetegnes i dag av følgende forhold:

- en svært høy langsiktig gjeld
- høye årlige driftsutgifter knyttet til gjennomførte investeringer (renter, avdrag, betaling på investeringer andre har foretatt)
- høyere driftsutgifter innenfor helse, pleie og omsorg og skole enn sammenlignbare kommuner
- fondsreserver som er om lag på landsgjennomsnittet, men høye i nordnorsk sammenheng. Kommunens høye og akkumulert premieavvik gjør at nivået ideelt sett bør økes ytterligere. Det er viktig at kommunen har tilstrekkelig buffer for å tåle uforutsette kostnader.

Driften for 2019 var i balanse, og budsjettet for 2020 er saldert med bruk av fond. Denne situasjonen kan ikke vedvare over tid og krever tiltak og evne til å prioritere for å unngå at Harstad kommunes drift forblir i ubalanse fremover. Utgiftene har de siste årene vokst mer enn inntektene.

Den største utfordringen i driften virkningen av økningen i langsiktig gjeld. Gjelden har økt

som følge av et svært høyt investeringsnivå de siste 10-12 årene. Dette har ført til en økning i avdragsutgiftene på mer enn 46 mill. kr., noe som er mer enn en dobling fra 2010 til 2019. Renteutgiftene har i samme periode ikke økt. Dette skyldes at rentenivået har falt i denne perioden, og at kommunen de siste årene har drevet aktiv gjeldsforvaltning. Avdragsutgiftene forventes å øke ytterligere med over 53 mill kroner til 2024 (64%). I tillegg vil renteutgiftene øke litt pga økningen i langsiktig gjeld, selv om rentenivået er lavt.

Store ambisjoner møter nå økonomiske realiteter. Store investeringer fremover krever store driftsmessige omstillinger.

Driftsbudsjettet for 2021 er saldert med bruk av sparepenger. I resten av økonomiplanperioden er det budsjettet med positivt driftsresultat. Dette er muliggjort ved å budsjettere med inntekter fra Havbruksfondet samt omfattende bemanningsreduksjoner for å møte utfordringene som økte avdragsutgifter medfører.

Kommunedirektøren foreslår at tjenesteområdene må redusere sin drift med til sammen 39 årsverk. Skolenes reduksjon skal foregå i de tre neste skoleårene, mens de øvrige tjenesteområdene må gjennomføre reduksjonen i 2021 og 2022:

(tall i 1000)	2021	2022	2023
Skole	*7	6	6
Barnehage	3	3	
Administrative enheter	2	3	
BUT/NAV/Integrering	*4	2	
Tekniske enheter	1	2	
SUM	17	16	6

*inkludert 4 årsverk vedtatt i 2020 pga nedgang i elevtall

**inkludert 3 årsverk pga nedgang i bosetning av flyktninger

Disse bemanningsreduksjonene kommer i tillegg til de bemanningsreduksjoner som må foretas innenfor helse og omsorgssektoren for å få driften av sektoren i tråd med det vedtatte budsjettet. Det er budsjettet med at Helse og omsorgssektoren fom 2020 tom 2022 skal redusere sine driftsutgifter med 39 mill kroner slik at driften kommer i balanse. Dette tilsvarer ca 60 årsverk. Denne driftsreduksjonen vil ikke hjelpe på budsjettbalansen, men vil bidra til at det ikke blir nødvendig å bruke fondsmidler for å dekke driften innenfor helse og omsorgssektoren.

Bemanningsreduksjoner i denne størrelsesorden vil gi konsekvenser i form av strukturendringer og endringer i tjenestetilbudet.

En av årsakene til at budsjettet for 2021 viser et negativt driftsresultat er at noen engangsutgifter er finansiert ved bruk av fond samt at det må brukes av fond i den tiden det tar å omstille helse og omsorgssektoren til drift i balanse. Videre medfører bruk av bundne fond innen selvkostområdene til reduserte gebyrinntekter.

Kommunedirektøren gjør oppmerksom på kommunelovens økonomibestemmelser om et budsjett i balanse. Dette forutsetter at eventuelle politiske endringer i prioriterings- og salderingsgrep også skal inneholde nødvendig realistisk finansiering.

Det er lagt til grunn regjeringens forslag til statsbudsjett. Kommunedirektøren vil komme tilbake til eventuelle endringer i kommunens rammebetingelser, når forhandlingene om statsbudsjettet er ferdig, i forbindelse med behandling av 1.tertialrapport 2021.

Eventuelle endringer av budsjett og økonomiplan medfører at det kan bli nødvendig å revidere pkt 1, 2 og 6 i tilrådingen.

Kommunedirektør

Økonomisjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.